

Monumentnummer*: 398785

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 18 april 1991
Kadaster deel/nr 82798/133

Woonplaats* Tull en 't Waal
Gemeente* Houten
Provincie* Utrecht

Kadastrale gemeente* Houten
Sectie* I
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 2600

Omschrijving**

In verschillende bouwperiodes tot stand gekomen, doch in oorsprong Middeleeuwse ZAALKERK, opgetrokken in diverse soorten baksteen onder met blauwe pannen gedekt zadeldak met schild bij de absis en met een gedeeltelijk ingebouwde fronttoren.

Het vier traveeën tellende schip, waarop de driezijdig afgesloten, 19e eeuwse absis aansluit, heeft een 1778 aangebrachte bakstenen ommanteling met door natuurstenen platen afgedekte steunberen en bevat daartussen 19e eeuwse rondboogvensters met witgepleisterde omlijstingen en ijzeren roedenverdeling met spitsvork-motief; in de noordgevel bij de toren een oculus, eveneens met witgepleisterde omlijsting en met ijzeren roos-verdeling, boven een naderhand dichtgemetselde, getoogde ingang; in de zuidgevel een zijingang bij de toren - met links bovenin een gebakken steen met jaartal 1567 - en geheel rechts een ingang naar de tot consistorieruimte ingerichte absis. De absis bevat in het midden een witgepleisterd, dichtgezet rondboogvenster met omlijsting.

De in oorsprong mogelijk 14e eeuwse fronttoren is aan drie zijden voorzien van keper- en rondboogvormige blindnissen met siermetselwerk; op het afgeplatte, met leien gedekte tentdak een na bliksem-inslag in 1949 gereconstrueerde houten klokkentoren met dubbele rondbogen, afgedekt door een leien tentdak en bekroond door een windwijzer met haan. Klokkentorentje met klok van H. Meurs, 1616, diameter 64,5 centimeter.

De hoofdingang, met dubbele getoogde houten deuren, bevindt zich in de voorgevel van de toren. Rechts van de toren is een dienstruimte aangebouwd, die hoger is opgetrokken dan het teruggerooide linkerdeel van de voorgevel, en bovendien is voorzien van vlechtingen, alsook van een vensterluik.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het sobere, grotendeels witgepleisterde interieur wordt overdekt door een spitstongewelf en heeft een voornamelijk 19e-/vroeg-20e-eeuws karakter dankzij het houten kerkmeubilair met op het bankenplan aansluitende lambrisering, de in het zicht gelaten houten draagconstructie - bestaande uit vijf kistbalken om ijzer met geprofileerde sleutelstukken, langs balken en spitsboogvormige Philibertspanten - en de van een houten borstwering met panelen voorziene galerij aan de torenzijde, gesteund door twee gietijzeren kolommen met Corinthische kapitelen. Tegen de scheidingswand aan de koorzijde staat in het midden, met een afzonderlijke deur, de laat-18e-eeuwse zeszijdige preekstoel met koperen lezenaar opgesteld op een kelkvormige voet tussen de twee paneeldeuren naar de consistorieruimte en orgelgalerij daarboven met houten balustrades aan weerszijden.

Markant gesitueerde dorpskerk van Middeleeuwse oorsprong met latere toevoegingen en daarbij behorende onderdelen van belang wegens architectuur- en cultuurhistorische waarde van exterieur en interieur.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk